RÉSIDENCE SUPÉRIEURE AU TONKIN
DÉPÔT LÉGAL
N° 3899

NĂM THỨ MƯỜI BA. SỐ THỨ 2368 — NGÀY SỐ: 0.102 — NGÀY THỨ TƯ 11 FEVRIER 1925

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

Toutes les lettres et mandats de rédaction doivent être adressés au directeur 61-63, Rue du Coton, Hanoi.

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur-gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Adresse télégraphique. TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

HANOI	1 an	6 mois	3 mois
Mặt năm.	6 $ 00	6 $ 00	6 $ 30
Các tỉnh và Cao-sơn-sứ	»	8.00	8.00
Sáu tháng.	3.90	3.50	3.20
Ba tháng.	1.50	1.75	1.60
Một tháng.	0.50	0.60	0.55

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

ANNONCES
Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m 065 de large.
Une seule insertion. . . . 0 30 le cm.
Par contrat annuel . . . . .
Par centimètre et par insertion. . . . . 0 10 le cm.
Réclame dans la 1re page. . . . 2 $ la ligne
Annonces judiciaires et légales. . 1 $ 50 le cm.
On traite à forfait pour les contrats importants.

Nên lưu ý đến cách viết quốc-ngữ

Ở xã-hội ta bây giờ, cái phong trào chấn hưng quốc-văn đương thịnh-hành, người trong nước đương khuynh-hướng về lối văn quốc-ngữ, người thì muốn sửa sang tiếng nói, người thì muốn sửa đổi cách viết lại có người lưu tâm xét đến luật mẹo tiếng ta, muốn cho chữ quốc-ngữ được hoàn-toàn, thành bản ra văn-tự riêng của một nước. Quyển tự-điển Việt-Nam hiện đương gia công biên-tập, chắc rồi đây giảm bảy năm nữa, sẽ có ngày xuất hiện, tuy mới lần đầu chưa dám nói đã thật được hoàn-thiện, nhưng cũng tạm làm mực thước cho người ta theo trong khi nói khi viết.

Bây giờ ta đương buổi dùng quốc-ngữ chưa có chuẩn-đích, ta tưởng nên bảo nhau sửa đổi lại những cái thói quen vô ý, để cho chữ quốc-ngữ được phổ-thông, người đọc không đến nỗi bỡ-ngỡ mà không hiểu được. Một là không nên vì tiếng hủy riêng của nhà mình mà sửa đổi cách viết: xưa nay ta quen lối học chữ nho, là một thứ chữ dùng làm văn-chương của Tàu, miễn là hiểu chữ ấy là nghĩa ấy, vào văn ấy, thế là đủ biết dùng để làm văn, còn đến tiếng đọc, thì muốn sai đi tránh đi thế nào cũng được; và lại chữ nho cách viết có nhất định, tuy tiếng đọc có khác nhau, mà chữ viết vẫn theo một lối, cho nên nói khác mà viết vẫn không sai, chữ quốc-ngữ thì cách viết chưa nhất-định, tùy khi viết theo tiếng khép vần, như *đang* với *đương*, *thực* với *thật*, *ngôn* với *nghìn* vân vân, thành ra chữ viết theo cách riêng của mỗi người, không có phép tắc nào cả. Đó là một cái thói quen nên sửa đổi; nhưng bây giờ chưa thể bàn, nói được, vì chưa có gì làm chuẩn đích, thì sự nói sự phải, vãi nói vãi hay, không ai chịu theo ai, cách viết đã tài gì cho nhất định được. Lại còn cái thói quen, quen như cách đọc chữ nho, kiêng tên húy riêng của nhà mình, đến khi viết cũng cứ theo tiếng đọc trạnh của mình mà viết, vì như *đức* thì viết là *được*, *liên* thì viết là *lơn*, *thanh* thì viết là *thình* vân vân, mỗi người vì tiếng húy riêng của mình mà viết riêng một cách, khiến cho người khác nhìn đã lạ mắt, nghe lại chướng tai, phải suy-nghĩ một lúc lâu mới hiểu được.

Hai là không nên theo thổ-âm của mình mà viết trong một nước tiếng nói mỗi xứ thường hay khác nhau, chưa nói đến tên các giống vật và tên các thứ đồ dùng thường nhiều nơi gọi khác nhau, từa như người Bắc-kỳ gọi con lợn, thì người Trung-kỳ gọi là con heo, người Bắc-kỳ gọi là con mối, thì người Trung-kỳ gọi là con thằn-lằn, người Bắc-kỳ gọi là quả na, thì người Trung-kỳ gọi là quả mảng-cầu, người Bắc kỳ gọi là quả rứa, thì người Trung-kỳ gọi là quả thơm vân vân. Thì tuy thói quen mà gọi đã đành. Còn như những tiếng vì giọng nói nặng mà đọc sai đi, tức như người Nghệ-an và người Hà-tĩnh gọi là *dầu* là *trù*, hạt *lúa* là hạt *ló* vân vân, những tiếng ấy giọng nói ngọng mà đọc sai đi, tức như người Huế nói *ăn* là *ăng*, nói *việc* là *việc* vân vân. Thường thấy lắm người khi viết cứ theo giọng mình mà chắp vần, khiến cho người khác đọc đã lạ mắt, nghe lại chướng tai, phải suy-nghĩ một hồi lâu mới hiểu được.

Kìa xem như người Trung-hoa và người Pháp, tuy không có tục kiêng tên như người Nam mình, mà tiếng nói nhiều nơi khác nhau thì cũng thế. Người Trung-hoa thì lại mỗi tỉnh nói mỗi khác, gần như tiếng ngoại quốc, vì thế người ta đã đặt ra tiếng quan-thoại, để khi nói cho âm cũng nhiều tiếng nói khác nhau, vì thế mọi luật viết phải theo tòa Hàn lâm chước định. Đã gọi là chữ, thì chữ nào nghĩa ấy, cách viết phải có nhất định, thì mới là thư đồng văn; nếu không ai chịu lưu tâm xem xét, người nào cũng cứ theo ý riêng mình, xứ nào theo tiếng riêng xứ ấy, một chữ mà viết đến hai ba cách, bỏ tạp phiền phức, còn có ra thể cách gì nữa đâu.

Có người nói rằng, chữ nho và chữ Pháp đã có quy-tắc nhất định, người viết ai cũng phải theo, còn đến như chữ Quốc-ngữ của mình, chẳng qua chỉ là nhân tiếng ghép vần, vần được thung dung tùy ý, cứ theo tiếng nói thế nào thì viết thế mới gọi là giản tiện mà mau được phổ thông, cần gì lại bắt bẻ nhau cho thêm phiền, và thêm khó ra. Có phải thế đâu, đã là chữ của một nước, thì ai cũng phải viết theo một lối, thì chữ mới nhất-định, mà người trong nước mới hiểu được nhau, nếu lại cứ tùy ý mình mà viết, tùy tiếng mình mà viết, thì lại gần giống cái lối viết chữ nôm ngày trước, ai viết, thì người ấy đọc, có tài gì thông dụng được đâu. Viết quốc-ngữ mà cẩu thả như thế, dù ai để viết giấy má làm thường thì bất tiện cho người đọc đã đành, ngộ như dùng về những việc quan-hệ thì làm sao. Vậy ta khi nói thì hoặc kiêng gia húy, hoặc theo thổ-âm, muốn nói thế nào cũng được, nhưng khi viết thì nên lưu tâm xem xét, tuy phép viết chưa có nhất định, nhưng cách viết nào đã nhiều người dùng, mà dùng lâu đã quen, thì trong ta cũng nên tạm theo cho ai cũng hiểu được thì phải.

H. T. B.

Âu-châu điện-tín

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 9 Février 1925

Cuộc bay tại bắc bộ Phi-châu

Hai phi-hành gia Lemaître và Arrachard đã xuống ở Kayes.

Phái-bộ hàng không ở miền hồ Tchad đã bay từ Gao đến Niamey.

Bom nổ ở Bồ-đào-nha

Có người ném bom vào quan Tổng-thống nước Bồ-đào-nha, nhưng ném không trúng. Nhiều người bị thương. Nguyên-nhân vụ ám-sát chưa rõ.

Trong hòa thư của Lord Churchill đáp lại quan Clémenteil về các trái khoản Đồng-minh, có nói tòa án-các nước Anh định theo như lời chỉ trong bức thư của Lord Balfour trước đây, nghĩa là nước Anh phải tùy ở Âu-châu đủ tiền để hoàn lại các trái khoản của Anh cự Hoa-kỳ, và cái phần bội khoản của nước Áo được bù cho nước Anh sẽ đem dùng hết cả vào các khoản nói trong chương-trình Dawes.

Nước Áo cũng sẽ ấn định lại các số tiền của Pháp phải nộp để hoàn các trái khoản. Ngày mai, quan thượng-thư chính và quan thượng-thư ngoại-giao sẽ xét bức thư ấy.

Có lẽ quan Herriot và quan Clémenteil sẽ thân-hành đem bức thư trả lời lại Lord Churchill sang Londres, để trực-tiếp điều đình với Chính-phủ nước Anh.

Canile, ngày 9 Février 1925

Bạn tỉnh Tôn-vân

Tin Bắc kinh. — Tôn-dật-Tiên được đi. Ngày hôm nay đã đáng quang chức để trị bệnh.

VIỆC PHÂN-TRANH CỦA HY-LẠP VỚI THỔ-NHĨ-KỲ

Ngày 7 février

Athènes. Bức thư của chánh-phủ Thổ-nhĩ-kỳ đã tới ngày hôm nay. Hy-lạp đương soạn thư đáp lại. Xem chừng chánh-phủ Hy-lạp cố ý giữ gìn cho việc này chỉ ở trong trường pháp-luật mà thôi, một là sẽ nhờ tòa thẩm phán quốc-tế, hai là sẽ nhờ hội Vạn-quốc can thiệp vào.

Nước Thổ. — Trong bức thư của nước Thổ, có nói nước Thổ không chịu đem việc phân-tranh này cho tòa thẩm-phán quốc-tế xử nghỉ, và nói nước Hy-lạp không có quyền can thiệp vào một việc ở trong nước Thổ.

Ngày 8 février

Athènes. — Tin đồn rằng nước Hy-lạp muốn xin đức giáo-hoàng làm trung gian để điều đình cho, và tin đồn rằng nước Hy-lạp có lập các đội chí nguyện binh toàn là những tín đồ Gia-tô cả.

Hy-lạp. — Hội-đồng các quan thượng-thư quyết nghị không đem việc phân-tranh ngày nay cho hội Vạn-quốc xử nữa.

HÀI ĐÀM

Đi hầu mà sướng

Đi hầu nghĩa là làm đầy-tớ, khốn nạn! Đã gọi là làm đầy-tớ hay là đi hầu thì còn sướng cái hỏi gì! chỉ cả ngày đầu tắt mặt tối lấy miếng cơm ăn!

Ấy thế mà có một hạng đi hầu mà sướng mới lạ chứ!

Thế thường không thấy các làng chơi ngồi khảo chuyện với nhau rằng: « Này các cô, hôm qua mợ đi cho tôi sướng quá! »

Cuộng-sự.

Tự do diễn đàn

Đàn bà con gái cần phải có học thức

Người ta bất luận là đàn-ông hay đàn-bà cũng đều phải học cả. Có học thì mới biết đường hay lẽ phải, biết làm hết bổn phận, mong sống một cách êm ái hơn. Đàn-ông cần học để làm dân trong nước thì đàn-bà cũng cần học để làm chủ trong nhà. Người nào không muốn cho đàn-bà có học-thức, có giá trị, muốn nó là con rối, không cho mở mắt ngó đời, là nhỏ nhen lắm. Mà như thế có khác gì muốn hạ phẩm-giá mình đi, muốn kết bạn trăm năm với một giống không đủ tư cách giống người là làm cái giống nửa bèn kém, cỏi vậy. Đàn-bà là một nửa dân số, trong một nước, đối với xã-hội đàn-bà cũng có một cái trách nhiệm cao hơn là bếp nước, và may, cái trách nhiệm làm vợ, làm mẹ người thì tất phải có học-thức, tất phải có một cái trí khôn, không ngu muội, phải biết nhiều xem lắm thì mới đương nổi cái gánh nặng tày đình của ông tạo-hóa phó-thác cho.

Nước ta ngày xưa tuy mang tiếng là một nước văn-hiến, nhưng kỳ thực thì phần học thức chỉ để dành cho bọn mày râu mà không ngờ gì đến nửa tấm mảnh trí cho bạn quần thoa cả. Đàn-bà ngày xưa chỉ là phận ăn kẻ nằm nhỏ, phần nhiều không được ra khỏi cửa, đã không được giáo thiệp với ai lại không được theo đòi nghiên bút thành ra nhất bèn ngu tối chỉ nhất vì ỷ-lại vào đàn-ông, trong một nước mà một nửa dân số như thế thì làm gì không suy nhược.

Đành nhẽ đàn-bà học, không phải là học để trị dân, để giúp nước, nhưng nếu không cho học cách làm người thì lấm quá. Đàn-bà là quan trọng trong gia-đình, ông thầy dạy học trẻ khi trẻ còn nhỏ dại, nếu ngẫu gì thì sao khỏi lắm lỗi việc nhà mà con trẻ sẽ vì không biết dạy thành hư dại vì giáo-dục. Con trẻ thơ là gần nước sau này, mẹ ngu thì làm sao để được con khôn, dân hèn thì nước phải yếu. Đến-bà ngày xưa có đức hạnh, biết phục tùng, giản lòng kính cẩn là hay, nhưng nói đến cách khôn ngoan thì kém, trừ ra số ít người có tư bẩm thông minh không kể, thường thì chỉ thực thà đến đỗi giữ phận dây leo. Tuy có nhiều người biết chịu khó siêng năng làm lụng vất vả nuôi chồng đi học, biết lần tảo không hoang phí, song không làm nổi người bạn với chồng, trong chốn gia đình vẫn thiếu mất một vẻ nên thơ là trí hiểu biết nhau, lòng khế hợp nhau.

Ngày nay vạn quốc giao thông, năm châu nối đất, sự học đã tràn khắp mọi nơi, đã soi đến cả cả hang cùng, ngõ hẻm, đàn-bà đã có trường học, những bạn quần sói ta không phải mang tiếng là vô học nữa thật đáng mừng lắm. Tuy rằng cái phong trào mới nhóm, trong thì bước nhèn nhẹm, học mới chưa thông, học cũ đã tàn, đàn-bà vội nay hưa về cách tự do quá mà quên mất đức hạnh, song ta cũng cứng thấy thế mà phiền lòng. Phàm người ta học vẫn cũng cao thì trí thức càng rộng, đàn-bà có học sau này quyết nhiên không dở.

Đàn-bà có đức hạnh lại phải có trí thức nữa mới thật là hoàn-toàn phẩm cách. Có đức hạnh, không trí-thức thì đời đầu không được hạnh thì tai nghe kém sắc liền hòn. Đến-bà phải khôn mà ngoan, ngoan ngào mà hiền hậu, yêu mà không nũng nịu, cười mà vẫn đoan trang, Đàn-bà có thế thì mới biết dạy con, chồng nuôi con, mới có con mắt trông người, nữ cười thanh thả hơn. Nói tóm lại thì sự học là đầu hạnh phúc, một gia đình mà vợ chồng hiểu biết nhau thì mới có hạnh-phúc hoàn-toàn. Ta nên mong cho bạn quần thoa ta đều có học thức cả. Đàn-bà ít có học thâm thúy không khi nào có hư-ảo như nhiều người quá lo xa đâu, miễn là ta biết duy-trì đạo đức đừng cho cái thân kim-tiền làm mờ ám mối lương tâm, nên có một cái trí phán-đoán mạnh dạn theo đạo-lý mà thôi, ấy thế dư luận không trọng về cái hình-thức bên ngoài, lấy đồng tiền phân bạc đo phẩm giá người, biết coi nền đạo-đức là quý thì tự thấy cái khuynh hướng về sự học của bạn quần thoa thế tất mỗi ngày một thêm tiến bộ mãi mãi thì mẫu hằng mong mỏi bấy lâu tưởng không hiếm vậy.

Đỗ-thoa-Trang

Giải đáp những điều pháp-luật

Bạn-quán xin nhắc lại các bạn mua báo rằng những giấy gửi hỏi về pháp-luật thì cọc ngài nhớ đính cái giấy cuốn báo, cho tiện việc kiểm soát.

CÂU HỎI. — Tôi thấy ngài vẫn làm ơn chỉ bảo giúp những người mua báo ở việc gì hỏi han về pháp-luật mà không lấy tiền, nay tôi có việc lôi thôi phải nhờ ngài, dám phiền ngài bảo giúp cho thì tôi đội ơn lắm.

Chồng tôi là T. đ. N, vừa mới mất được hai tháng nay. Bao nhiêu tài-sản của chồng tôi thì bố chồng tôi giữ hết không giao cho tôi đồng nào, là việc lẽ rằng con gái chung ở chung với bố thì tiền của của con là của bố hết. Tôi vẫn nghĩ rằng gái hóa mà ở vậy thì được nhờng gia tài của chồng. Vậy xin ngài làm ơn bảo cho tôi có cách gì mà đòi lại những của riêng của chồng tôi không?

TRẢ LỜI. — Không, vì rằng ông T.d.N. khi còn sống vẫn ở chung một nhà với cha thì không thể có tài-sản riêng được, dù có bao nhiêu cũng là của cha hết. Vậy con trai còn không có của riêng, huống chi con dâu thì có riêng thế nào được?

∴

CÂU HỎI. — Dám xin phiền quí báo trả lời cho mấy điều tôi hỏi như sau này:

Người anh họ tôi, đã hơn 10 năm nay, có lấy một người vợ tây, nhưng người anh họ tôi lấy đã có vợ cả rồi, khi lấy cô tây này thì cũng không cheo cưới chi cả, duy hồi 5 năm nay người mẹ anh họ tôi mất, có vợ lẽ cũng có về hộ tang. Khi mới lấy nhau được một năm thì có đẻ một đứa con gái, có giấy khai sinh tại tòa Đốc-lý Hanoi, nhưng đứa bé ấy được mấy tháng thì chết. Sau có đẻ được hai đứa nữa (không biết con ai) thì không có khai-sinh gì cả. Bên nay cửa nhà anh họ tôi sa-sút 1 cô ta về nhà quê cô ta ở một mình với hai đứa con bé. Lúc anh tôi bán nhà của đất cát, cái thì có chữ ký của cô ta, cái thì có cả chữ ký của vợ cả, cái thì chữ ký của riêng anh tôi.

Vậy xin ngài chỉ bảo cho mấy điều sau này: 1. Có ta có cửa nhà ruộng nương như thế thì liệu anh tôi bỏ cô ta có phải trình Tòa không? 2. Có ta bỏ anh tôi có thể được không? 3. Con nhà cửa mợ người anh tôi để lại mà bán đi thế, cô ta có thể kiện được không? 4. Anh tôi có thể bắt được hai đứa con bé ấy không? 5. Nhà của cửa cô ta tạo trước khi lấy anh tôi, có thể làm của chung được không? 6. Có ta có thể kiện anh tôi mà lấy tiền nuôi con bé được không?

Vậy xin ngài báo-quán làm ơn chỉ bảo cho thì tôi được đội ơn vạn bội.

TRẢ LỜI. — Câu thứ 1 và thứ 2— Hai người được tự-do muốn bỏ nhau lúc nào cũng được không phải thưa kiện gì ở đâu cả.

Câu thứ 3 và thứ 5. — Các tài sản của người chồng hay vợ là nhân-ngãi thì đúng hơn, — hoặc của cha mẹ chồng để lại thì cô ấy không có được hưởng quyền lợi gì vào đó cả. Song những tài sản mà cô ấy đã riêng từ trước khi lấy chồng hoặc trong khi lấy chồng thì là của riêng của cô ấy.

Câu thứ 4. — Việc giữ con cái thì không nhất định về quyền chồng hay quyền vợ, hễ người nào có cái còn cái phải thuộc về người ấy giữ.

Câu thứ 6. — Được, vì là trẻ con còn bé nhỏ thì phải lẽ cho người mẹ nuôi nuông hơn là thuộc về người cha. Đã thuộc về người mẹ thì người cha phải tu-cấp để nuôi con.

THƠ SÁCH-HỌA

(Họa mấy bài thơ đăng trong số báo 2363 ra ngày 5 février 1925)

I

Thức đêm

Vương vít cùng nhau một mối sầu,
Cảm tình phong vận một đôi câu.
Nước non đã vẫng Chung-kỳ nữa,
Mượn khảo tỷ-bà tả cảnh thâu.

II

Đề ảnh

« Càng bạn chơi thuyền »

Bành bồng càng bội hiếp đôi ta,
Chìm nổi bao phen lại với qua.
Trăm hải mông-mênh con song gió,
Con thuyền mỏng-mảnh vượt khôn ra.

Nguyễn-thị-Cải

I

Thức đêm

Năm canh không ngủ dạ thêm sầu,
Đinh giới lòng son, khó kiếm cầu,
Nước mắt khóc đời ai yếm thế?
Tâm tình vương vít lúc canh-thâu!

II

Đề ảnh

« Càng bạn chơi thuyền »

Lành đành trên nước cả hai ta,
Bể khổ mình ta cố vượt qua,
Đứng mãi chịu sao, khuyên cứ vững,
Cùng nhau gắng sức có ngày ra!

Mai-thanh

Nguyễn-thị-Huấn (Hanoi)

Tân xuân thi hứt

Trên có trời cao dưới đất dày,
Đã sinh tai mắt ở đời nay,
Bồ-hòn kiếm cách pha thành ngọt,
Tiêu-sọ tìm bài cnỗ mất cay,
Đừng quá vọng cao tâm cỗ ngẩn,
Cứ nơi đông mạc tấc lòng ngay,
Sống tàu lắm chuyện nhiều cười thật!
Cũng trải cho từng việc đó đây.

Thiên-Hà nữ-sĩ.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 15 độ
15 giờ 15 độ

Giá thóc gạo !

Gạo hạng nhất, một tạ.		11 $ 25
— nhì,	—	10 85
— ba,	—	9 50
Thóc hạng nhất,	—	6 70
Cấp ngô	—	7 40

Giá hạc Kể từ ngày 10 Février 1925, giá hạc ở kho Khê-nước định là 10 $ 35

Phái-bộ Nhật tại Bắc-kỳ. — hay như chương-trình mà bản báo đã đăng trước, thì ngày thứ bảy vừa rồi, phái-bộ Nhật đã ý lời mời của phòng Thương-mại và Hội-đồng thành phố Hải-phòng, đã xuống Hải-phòng để dự tiệc tại khách-sạn Commerce. Tiệc làm rất trọng thể. Hoàng-thân Yama-

gata và mấy ông phái-viên Matsuki, Saburi đều có đọc diễn-thuyết, lời lẽ rất đậm-đà nồng-nàn, tỏ ra tình thân-ái của nước Pháp với nước Nhật ngày nay.

Tiệc xong, đúng 11 giờ đêm thì phái-bộ xuống bốn chiếc tàu *Vinh, Tuyên-quang, Perle* và *Querné* mà nhà nước Pháp đã sắp sẵn để đưa phái-bộ Nhật ra chơi vịnh Hạ-long và thăm các mỏ than Hongay, Cẩm-phả, có quan Giám-đốc chính-trị Delamarre và quan Công-sứ Broni tỉnh Quảng-yên đi với phái-bộ.

Sớm hôm sau, sau khi đã ngắm các cảnh đẹp ở vịnh Hạ-long rồi, thì phái-bộ ghé lên bến Hongay, ở đó đã có một toán lính khố-xanh đứng bồng súng chào. Ông chủ mỏ và các ông kỹ-sư đều ra tận bến nghênh tiếp phái-bộ. Mười một chiếc ô-tô ở Hải-phòng cho ra từ 9 giờ sáng hôm trước, đã đến đón tại bến để đưa phái-bộ đi xem khắp các nơi ở Hongay, ông chủ Gautheron cùng các ông giúp việc đều hết sức chỉ dẫn cho phái-bộ biết mọi công-việc rất kỹ-càng.

Đến trưa thì M. Gautheron đãi tiệc phái-bộ tại Hongay, có đọc diễn-thuyết và hoàng-thân Ysmagata có đáp văn-tắt lại.

Hai giờ chiều thì phái-bộ ra xem mỏ Cẩm-phả, cũng có toán lính khố xanh đứng bồng súng chào Hoàng-thân và phái-bộ đi xem các mỏ than của vô tận kỹ hiện nay mỗi năm khai được tới 500.000 tấn than. Thấy cái nơi đồng hoang rừng rậm thuở xưa nay biến thành chốn kho tàng phố xá rất giàu thịnh thì phái-bộ rất lấy làm ngợi khen cái công-việc của sở than lắm.

Sau phái-bộ lại đi xem bến Cẩm-phả là nơi chỉ trong vài năm nữa sẽ thành ra một cái bến tàu rộng tới 300 thước, sâu tới 9 thước, làm toàn bằng những tảng đá *béton* nặng chừng 60 tấn, rất tiến lợi cho các tàu đến lấy than.

Năm giờ rưỡi chiều, bốn chiếc tàu lại đã đến Cẩm phả đón phái-bộ. Phái-bộ xuống tàu, dự tiệc chiêu tại tàu *Perle*, chuyện trò rất là vui vẻ, nhiều phái-viên nói tiếng Pháp rất thạo. M. Saburi và ông giáo-sư Gorai thì cặn-vặn hỏi chuyện quan Giám-đốc chánh-trị Delamarre về việc hành-chính và chính-trị của nước Pháp thì hình ở xứ Đông dương ta thế nào.

Hồi 11 giờ thì ai nấy đi nghỉ, tàu thẳng đường về Hải-phòng, 8 giờ sáng hôm sau thì đi ô tô trở lên Hà-nội.

* * *

Tối hôm qua, Hoàng-thân Yamaga-ta có mở đại tiệc đãi lại các quan-chức và các nhà thân-thương ở thành-phố để nay mai vào Trung-kỳ, Nam-kỳ và Cao-mên. Hoàng-thân có đọc diễn-văn thay mặt cả phái-bộ cảm tạ quan Toàn-quyền cùng các quan chức đã khoản đãi một cách rất trọng hậu, Hoàng-thân ngợi khen công cuộc của nước Pháp ở bên này là trong một thời-kỳ rất ngắn ngủi mà mở ra được những thành-phố đẹp, hải-cảng tốt, đường thiết lộ rất là khó đặt cũng là những cầu cống vĩ đại như cầu sông Cái, vân vân. Hoàng-thân kết-luận rằng những cuộc du-lịch mấy buổi vừa qua chẳng những là vui, là bổ ích mà lại khiến cho dây thân-ái của hai nước Pháp Nhật càng ngày càng thêm bền chặt.

Quan Toàn-quyền cũng đáp lại một bài đại ý nói rằng:

Phái-bộ đã đi quan sát những miền nông công ở Bắc-kỳ thì nay mai sẽ theo đường quan báo mà vào đến những miền nguyên và cao nguyên tốt đẹp ở giáp bờ biển Trung-kỳ là nơi mà người Âu đến thăng bao nhiêu năm vẫn ở yên trong cái văn-minh tối cổ, đến nay nhờ được nước Pháp và nhờ được một vị đế-vương mến sự lẫn bỏ, mới bắt đầu sinh hoạt theo cách tân thời, nhưng vẫn không bỏ những cổ tục hay. Rồi đến Nam-kỳ là thuộc địa cũ nhất, ruộng vườn màu mỡ, buôn bán phát đạt, khiến cho trong xứ rất là trù phú. Sau nữa đến Cao-mên là nơi người Pháp đã hết sức mở-mang và nhờ được một vị đế-vương sáng suốt mà công nghệ đã phát đạt được nhiều; các ngài sẽ được ngoạn cái di tích cũ của văn-minh Cao-mên mà thiên-hạ đều cho là chốn mĩ-lệ nhất trong miền Cực-đông. Quan Toàn-quyền mong rằng khi phái-bộ ở Saigon nhỏ neo về Nhật thì sẽ mang theo tấm lòng kỷ-niệm cái cuộc du lịch này và tình thân ái đối với nước Pháp và Đông-pháp sẽ mặn-mà hơn nữa.

* * *

Tối hôm nay thì phái-bộ sẽ đi xem a-ca-kịch tại nhà hát lấy diễn vở *Tosca*.

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès
54, RUE PAUL-BERT, HANOI

DẦU-GAN-CÁ-VIÊN
(Capsules huile de foie de morue)

Mỗi ngày uống hai viên, sáng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.
Giá mỗi lọ: 0$90
油肝魚膏丸
日本式最新製式白蘭地油精合製

Kỳ thi chung của học-sinh các trường thuộc-địa. — Mới đây quan Thượng-thư Học-bộ Pháp mới tư sang quan thượng-thư thuộc-địa rõ cái kết cục kỳ thi chung của học-sinh các trường trung-học thuộc địa. Ở lớp nhất về luận Pháp-văn thì có Melle Marcelle Nedelec là học-sinh trường Trung-học Hanoi và ở lớp toán-học thì có M. Đặng-phúc-Thông cũng là học-sinh trường ấy đều được giấy khen cả.

Kể trong bọn nữ học-sinh dự kỳ thi ấy xưa nay thì bây giờ mới có Nedelec và trong bọn học-sinh người Nam thì cũng bây giờ mới có M. Đặng-phúc-Thông được giải là một.

Phái-bộ kinh tế. — Đến ngày kia, 12 février thì phái bộ kinh-tế ở bên Pháp sẽ xuống tàu sang Đông-pháp rồi sang Nhật-bản. Chính-phủ Pháp cử phái-bộ kinh-tế sang Nhật-bản là cốt để thương-lượng với các nhà giám-định Nhật liệu đường giao-dịch thương-mại của hai nước Pháp Nhật sau này. Chính-phủ Nhật đã cử M. Saburi là giám-đốc thương-mại tại bộ Ngoại-giao Nhật để nghênh tiếp phái-bộ Pháp.

Phái-bộ kinh tế Pháp đi chuyến này có M. Ader, chủ sự phòng kỹ-nghệ tư nộp bộ Nội-vụ đứng đầu và có M. Jordan cùng các nhà giám-định, các nhà kỹ-sư vân vân.

Phái-bộ sẽ lưu-trú ở Nhật chừng hai tháng và lượt đi lượt về đều trực-tiếp giao-thiệp với chính-phủ Đông-pháp và các phòng Thương-mại ở đây.

CẦN NGƯỜI LÀM ẢNH

Sở chiếu-bóng ở phủ Toàn-quyền cần người thợ ảnh đứng-đắn, chữ nghĩa khá-khá và đã từng cách làm một người thị dịch (surveillant).

Hỏi tại: phố Grand Bouddha, số 150.

Bán một cái trại ở gần Hanoi, rộng hơn 4.500 thước có nhà lấy lịch sự, các nhà ngang, có ao và cây cối.

Ai muốn mua xin hỏi tại bản-quán.

Thi kiểu nhà tại hội Khai-trí. — Hội-đồng xét thưởng các kiểu nhà thi của hội Khai-trí mở đã họp luận bà hôm là 3, 4 và 5 février từ 5 giờ rưỡi đến 7 giờ rưỡi chiều, có M. Hébrard là chánh sở Công-tác ở Đông-dương chủ tọa.

Những kiểu gửi đến dự thi có: 1° 16 cái kiểu nhà ở và một cái cổng ngoài hạng; 2° 9 cái kiểu cửa hàng bề ngang 6 thước; 3° 7 cái kiểu cửa hàng bề ngang 4 thước.

Mới xét lần thứ nhất thì hội đồng định loại ngay cái kiểu số 207 là vì người vẽ lại ký tên vào kiểu và một cái kiểu nữa vì gửi chậm 10 ngày.

Hội đồng xét ra các kiểu cửa hàng phần nhiều không được vừa ý, song các kiểu nhà ở thì có nhiều người thì hơn và kiểu la hơn, xem ra những người họa kiểu đã cố sức làm cho nên hội-đồng rất là chú ý đến.

Bởi vậy hội đồng định hãi các giải nhất về kiểu thì cửa hàng và đặt thêm những giải mới và giải khuyến khích cho những kiểu nhà ở, song không phát hẳng.

Sau khi mở các phong bì niêm tên những người dự thi thì bị định định thưởng như sau này:

Kiểu nhà ở

Giải nhất thứ nhất (120 đồng M. Đỗ văn-Ý, hội-họa sở Công-chính Hanoi

Giải nhất thứ nhì 80 đồng M. Đỗ-văn-Ý, hội-họa sở Công-chính Hanoi

Giải thứ nhì 60 đồng M. Bùi tích-Ngọc sở Công-chính Hanoi.

Giải thứ ba 30 đồng M. Cao-An sở Kinh-tế Hanoi.

Giải thứ ba 30 đồng M. Ng-v-Minh hội-họa sở Công-tác Hanoi.

Giải khuyến khích 20 đồng M. Bùi-đình Bang hội-họa sở Công-tác.

Giải khuyến khích 20 đồng M. Phương-Tinh-Hèo.

Giải khuyến khích 20 đồng M Ng-văn-Canh.

Giải khuyến khích 20 đồng M Ng-văn-Giang.

Giải khuyến khích 10 đồng M. Lê-văn-Hiền

Cửa hàng 8 thước

Giải thứ nhì 60 đồng M. Đỗ văn-Ý hội-họa sở Công-chính.

Giải thứ ba 30 đồng M. Ng-văn-Minh hội họa sở Công chính Hanoi.

Giải khuyến khích 20 đồng M. Bùi-đình-Bang hội họa sở Công-chính Hanoi.

Giải khuyến khích 10 đồng M. Trần-huy-Ba hội họa trường Bảo-hộ.

Cửa hàng 6 thước

Giải thứ nhì 50 đồng M. Ng-văn-Oanh hội họa sở Công-chính

Giải thứ ba 30 đồng M. Bùi-đình-Bang hội-họa sở Công chính Hanoi.

Giải khuyến khích 20 đồng M. Đỗ-văn-Ý hội họa sở Công-chính Hanoi.

Một cái nhà thương con ở trường Trung-học Tây. — Sở Lục-lộ có công-bố đến ngày 28 février này hồi 16 giờ sẽ đấu giá dựng một nhà chữa bệnh tại trường trung-học Albert Sarraut, giá tiền định là hai vạn năm nghìn tám trăm bốn mươi nhăm đồng chẵn bảo.

Hội Trí-hóa Hội Trí-hóa có nhờ bản-quán đăng như sau này:

Bản-hội tiếp được nhiều thư của các ngài tỏ ý muốn vào hội, phần nhiều các ngài muốn có một bản điều-lệ của hội. Bản-hội không thể nào đáp thư riêng từng ngài được, vì điều-lệ hội, hiện nay còn ở hội-quán và chục tập, không đủ gửi để các ngài xem, và đến kỳ đại hội-đồng này thì sẽ sửa đổi lại một vài khoản, khi bấy giờ sẽ đem in lại. Hiện nay bản hội đã soạn một bản cáo-trình về những công cuộc tổ-chức thuộc về cái thời-kỳ tài-lập này, nay mai in xong thì gửi để các ngài trong hội cùng là các ngài muốn vào hội xem xét trước khi dự đại-hội-đồng.

Bản-hội lại tiếp được nhiều thư hỏi về ban kịch Kim-Vân-Kiều, xin thưa rằng: hiện nay bản-hội Hội-trưởng là M. Trần-văn-Quang cùng với mấy nhà văn-sĩ cựu-học đương soạn ra một bản-kịch, trong mươi ngày nữa mới đặt hội-đồng để xét, khi nào hội đồng nay ưng thuận thì bản-kịch mới là nhất định, khi bấy giờ sẽ lựa những hội-viên trong ban diễn-kịc, để luyện tập về các vở tuồng, để những viên-hội thì mới dự phần trong cuộc diễn-kịch mà thôi. Về các vai đào thì hiện nay cũng có mươi bức thư của các bà có lòng yêu muốn giúp đỡ, nhưng bức thư nào cũng không đề rõ qui-xa ở phố nào, cho nên bản-hội không thể nào giả lời được. Vậy bà nào có lòng hảo-cố đến bản-hội về bản kịch Kim-Vân-Kiều này, mà nếu có ông nào trong hội giúp-thiện thì bản-hội mới nhận lời.

Bản-hội hội trưởng là M. Trần-văn-Quang, lời thứ *hai*, thứ *ba* và thứ *sau* nào cũng tiếp các ngài đến hỏi về việc hội, từ 8 giờ đến 11 giờ tối, ở tại hội-quán số 96 phố hàng Gai.

Ngài nào muốn giữ chân trong hội, hoặc ngài nào muốn vào hội, thì xin đóng từ 2 đồng bạc giờ lên, thì sau này sẽ có thư mời đến dự đại-hội-đồng.

Phòng dịch sau. — Có tin rằng quan cai-trị Gombaud-Saintonge hiện đang lĩnh chức phó Công-sứ Hà-đông nay mai sẽ bổ vào phòng dịch án tại tòa án Hanoi.

HIỆU BÁO-CHẾ:
CHASSAGNE
59, Rue Paul-Bert, Hanoi
Có bán đủ cả các thứ thuốc
NÊN HỎI QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở ĐÂY

Tòa án Đại-hình. — Việc cướp nhà người Khách tên là Lý-Dương ở làng Tiên-đông (Hải-dương) mà bản-báo đã đăng hôm qua thì mãi đến 8 giờ tối mới xét xong. Tòa tuyên án phạt Phạm-văn-Điển, Đỗ-v-Liên tức Tảo, Bùi-văn-Nghiệp và Ng-duy-Dích mỗi tên 10 năm khổ sai và không bắt phải biệt xứ.

Tòa tha cho Ng-v-Thân và Trương-v-Nguyên được trắng án vì xét không đủ chứng cớ.

* * *

Hôm nay tòa án Đại hình xử việc sau này:

Ngày 24 tháng 11 năm 1924 quan đốc Vạn-hoa được tin người báo lập tức đến ngay làng Cai-đa thước về cụ-lao Kế-bào thì thấy ở cửa hang mỏ có hai cái xác đàn-bà.

Hỏi thì Toàn-nhì khai là xác Tống-thị-Ba là vợ và Trần-a-Mùi là con gái bị tên Hồ-a-Nhi giết, mà lúc giết xong, đứa thủ-phạm chực tự tử. Hiện con dao giết người hãy còn thấy ở đấy.

Tên Hồ-a-Nhi thú nhận ngay khai rằng nó có lấy Tsan-a-Mùi lém vợ được bốn tháng thì mẹ vợ nó là Tống-thị-Ba bắt bình với nó cứ dọa đuổi nó đi, đến hôm 23 tháng 11, mẹ vợ nó lại cãi nhau với nó mà vợ nó là Tsan-a-Mùi lại nói không muốn lấy nó nữa và lại mẹ vợ nó lại cầm dao chực chém nó nên nó tức giận, dằng lấy con dao ấy chém mẹ vợ nó và vợ nó. Sau nó thấy ngã gục cả xuống đấy đều hết tỉnh nhân sự nên nó cũng toan tự tử.

Người ta xét ra tội là nguyên nơm trước xảy ra việc ân mang, tên Hồ-a-Nhi nhân cãi nhau với mẹ vợ nó đã đem tội ra cãi tác. Đến hôm xảy ra việc ân mạng lại thấy vợ nó đuổi nó đi, nên nó lấy dao chém vợ nó cùng mẹ nó nữa. Như vậy tội rõ là tên Hồ-a-Nhi đã định bụng từ trước.

Theo như giấy khám nghiệm của quan thầy thuốc thì vợ nó phải bảy nhát chém và mẹ vợ nó phải ba nhát mà nó cũng phải hai nhát: một nhát ở cổ và một nhát ở gáy. Quan thầy thuốc cho là có lẽ nó cầm dao tự chém vào gáy nó.

Tên can phạm trước chưa can án bao giờ.

Tòa xét xong kết án phạt tên Hồ-a-Nhi 20 năm khổ sai và tha cho tội biệt-xứ.

Trường Kỹ-nghệ. — Trường Kỹ-nghệ Hanoi cần một người trợ-giáo dạy học trò cầm máy 6-8, mỗi vào lương tháng được 21 đồng. Hỏi ở buồng giấy quan đốc trường Kỹ-nghệ từ ngày 6 đến ngày 12 février 1925.

QUÍ KHÁCH HÀ-THÀNH
MUỐN BIẾT
TOU-FOU???
VUA
« GIẢI BUỒN »
CỦA HIỆU
INDOCHINE-FILM
HANOI
Dâu lòng đợi!
RỒI CŨNG CHỐNG BIẾT!!!

Cháy. — Hồi 12 giờ trưa hôm nay, hiệu Hợp-lợi số nhà 125 phố hàng Buồm phát hỏa rất dữ-dội; nhà này có ba lớp nhà, lớp ngoài và lớp giữa có gác, lớp trong là nhà bếp; nguyên hiệu này là một hàng bán kẹo, vì buổi trưa hôm nay lúc nấu kẹo ở nhà giữa, người nhà đang ăn cơm ở nhà ngoài, không biết vô ý tứ nào để lửa bén lên nồi mật, trước còn cháy ra ở thì người nhà cứ ngắm-nghía chữa với nhau, đến lúc thấy lửa cháy to mới kêu người đến chữa thì đã quá rồi. May sao hiệu Kim-thái ở gần đấy thấy thế nguy và nhà sắn có giấy nói cấp báo ngay cho sở Cảnh-sát hàng Trống biết; trước thì thấy hai cái vòi rồng của Khách-song sức nước yếu lắm nên không ăn thua gì, chỉ trong non một giờ đồng-hồ mà cả ấy hết sạch sành sanh cả ba lớp nhà, thiệt hại không biết bao nhiêu mà kể, mãi về sau thấy hai chiếc ô-tô cứu-hỏa đến thì mới giập được tắt lửa, giá thử chậm thì nữa thì cháy láng giềng. Ấy là hôm nay trời lại mưa phùn từ sáng, nhà cửa ướt át, vì thử trời hanh mà không nốm thì có lẽ còn hại to.

BONS INDOCHINOIS

Muốn mua nhiều phiếu quốc-trái Đông-pháp, xin gửi 47$ một phiếu.
Hỏi tại M. Nhan
5105 *49, phố Lò-đúc, Hanoi.*

Ai tin. — Bản quán được tin buồn rằng cụ thân sinh ra ông Phan-đình-Giáp tức Ký-lượng mới tạ thế. Năm nay cụ hưởng thọ 81 tuổi, đến ngày 20 tá sẽ cất đám an táng tại làng Mễ-trì.

Bản quán có lời kính viếng cụ và chia buồn cùng quí-quyến.

LỜI CÁO-PHÓ

Chúng tôi lấy làm đau đớn có lời kính cáo để các cụ, các ông, các bà biết cho rằng: thân-phụ, tổ-phụ và tằng tổ-phụ chúng tôi là:

Ông PHAN-ĐÌNH-BỒI
sắc thụ trung tín hiệu ủy, hưởng-thọ bất tuần tạ thế

Đến ngày hai mươi tá (12 février 1925), hồi 7 giờ sáng, sẽ làm lễ an-táng tại làng Mễ-trì (Hà đông).

Cô ai tử:
Phan-đình-Giáp tức Giq-Long
Phan-đình-Ái
Phan-đình-Huyến
Con rể
Các con dâu
Các con gái
Các cháu nội và ngoại
Các chắt nội và ngoại
Cùng kính cáo.

Ngạch tòa sứ. — M. Nguyễn-huy-Oanh, thư-ký thượng hạng nhất theo như đơn xin, được thêm hạn nghỉ một năm nữa, kể từ ngày 1er février 1925.

Ngạch cảnh sát. — M. Ng-v-Thu, linh cảnh sát ở Hà-nam, được từ chức.

Ngạch khán-hộ. — M. Đặng-đình-Canh, k án hộ tập-sự tại nhà thương Bảo-hộ, nay đổi vào nhà thương chữa mắt, thay M. Cao-quảng-Vận đổi lên nhà thương Bảo-hộ.

(Xem trang thứ ba: một tấm ảnh cực...)

số 116
THỦY-HỬ
Truyện-võ-hiệp dịch thuật

Vương-bà nói:

— Nhà ta đây có quyền lịch không nhỉ, cho tôi mượn xem một chút, để chọn ngày may áo.

Người đàn-bà nói:

— Bà may áo gì thế?

Vương-bà nói:

— Tôi nay già yếu, thường ốm-đau luôn, sợ khi lòng trời trở đất thế nào, tất phải may một bộ áo tổng-chung để sẵn. Lại nhờ được một ông tài-chỉ nghe tôi nói vậy, đem lòng bố-thí, sai người đưa đến cho tôi mấy tấm the lụa và một ít bông tốt. Tôi đã đã hơn năm nay, vẫn chưa lúc nào may, bây giờ thấy trong mình yếu-đuối, lại gặp năm có tháng thuận cho nên độ nay muốn may. Chẳng ngờ các ông thợ may, ai cũng từ-chối, là bận nhiều công-việc, không ai chịu đến cắt. Cái thân già này thật là vất vả lắm thay!

Người đàn-bà nghe nói, cười mà bảo rằng:

— Chỉ sợ tôi làm không được như ý bà mà thôi. Nếu bà không hiềm sự vụng về thì tôi xin may giúp, bà nghĩ thế nào?

Vương-bà nghe nói, nét mặt tươi cười mà đáp rằng:

— Nếu được cái tay qui-bản của nương-tử may giúp cho thì giá này dầu hỏa về chiu sưới, cũng được ngậm cười vậy. Bấy lâu tôi vẫn nghe tiếng đường kim mũi chỉ của nương-tử rất khéo, muốn nhờ mà không dám nói ra.

Người đàn-bà nói:

— Không hề chi! Tôi đã hứa lời thì xin nhận may giúp bà chứ sao! Bà cứ đem lịch mượn người chọn xem hộm nào hoàng-đạo, tôi sẽ xin cắt áo giúp bà.

Vương-bà nói:

— Nếu nương-tử chịu may giúp cho thì tức là có một vị phúc-tinh chiếu-lâm, cần chi phải chọn ngày nữa. Hôm trước tôi có nhờ người xem thì họ bảo ngày mai là ngày hoàng-đạo, nhưng tôi cứ trưởng may áo không dùng ngày hoàng-đạo, cho nên chẳng nhờ làm chi.

Người đàn-bà nói:

— May áo tổng-chung, cần phải dùng ngày hoàng-đạo, không nên chọn ngày khác.

Vương-bà nói:

— Nếu nương-tử đã có lòng giúp cho thì tôi dám cả gan mời nương-tử đến ngày mai sang tôi cắt áo.

Người đàn-bà nói:

— Hay bà đem sang bên này.

Vương-bà nói:

— Tôi muốn được xem nương-tử may, nhưng ngại một nỗi nhà vắng không ai trông cửa.

Người đàn-bà nói:

— Bà đã nói như thế thì ngày mai cơm xong, tôi sẽ xin sang.

Vương-bà hai ba lần cám ơn, rồi ở trên gác đi xuống. Tối hôm ấy trở lời cho *Tây-môn-khánh* biết rằng nàng đã nhận lời ngày mai sang cắt áo. Sáng ngày hôm sau, *Vương-bà* đã quét dọn trong phòng sạch-sẽ, mua sắm chè và pha ấm nước trà ngồi đợi.

Lại nói chuyện *Vũ đại-lang* ăn cơm sáng xong, quẩy một gánh bánh hợp ra chợ bán. Người ấy đem cánh rèm ra treo cửa, rồi đi lối sau sang nhà *Vương-bà*.

Vương-bà trông thấy, mừng-rỡ xiết bao, vội-vàng đón vào trong phòng, rót chén nước trà và đưa cho thứ quả phẩm ra mời. Khi người đàn bà ăn uống xong, *Vương-bà* mới đem mấy tấm hàng ra. Người đàn-bà cầm thước đo áo để cắt, cắt xong người may.

Vương-bà nẻm-nẻng là đường kim mũi chỉ, tấm tắc khen ngợi mà rằng:

— Khéo tay thật! Già này sống sáu bảy mươi tuổi đầu rồi, chưa từng được trông thấy ai khéo tay như thế.

Người đàn-bà ngồi khâu đến buổi trưa, *Vương-bà* lại dọn cơm rượu ra để thiết đãi. Khi ăn uống xong, lại may một lúc nữa, đến lúc trời gần xế chiều, thu xếp đồ đạc lui về thì vừa gặp *Vũ đại-lang* đi bán hàng về. Người đàn-bà mở cửa ven rèm ra đón.

Vũ đại-lang bước vào trong nhà, trông thấy người vợ nét mặt hơi đỏ, liền hỏi:

— Hiền-thê uống rượu ở đâu về thế?

Người đàn-bà nói:

— *Vương-bà* ở bên cạnh nhờ tôi may giúp bộ áo tổng-chung, vậy nên trưa hôm nay có dọn rượu mời tôi uống.

Vũ đại-lang nói:

— Chao ôi! Không nên ăn uống thế! Thỉnh-thoảng ta cũng có nhờ-vả người ta một đôi việc thì may giúp người ta, còn ăn uống làm chi cho thêm tốn-phí. Ngày mai có sang may áo, nên đặt sẵn một ít tiền sang, rồi bảo mua cơm rượu để thết trả lại. Người ta có câu rằng: « Bán anh em xa mua láng-giềng gần » ta chớ để cho người ta miệch lòng. Nếu người ta không nghe như thế thì thiên-thê đem về nhà mà may, may xong đem trả

Người đàn-bà vâng lời. Ngày hôm sau cơm xong, *Vũ đại-lang* đi bán hàng vắng, *Vương-bà* lại mời người đàn-bà sang phòng mình để đem bộ áo ra may. Người đàn-bà ngồi may, *Vương-bà* thì ngồi ở bên cạnh pha trà mời uống.

Buổi trưa hôm ấy, người đàn bà trao một quan tiền cho *Vương-bà* mà bảo rằng:

— Bà đi mua rượu về đây chúng ta cùng uống.

Vương-bà nói:

— Chết nỗi! Có đàn lại là như vậy! Tôi mới nương-tử sang đây may giúp bộ áo tổng-chung, vậy nên trưa hôm nay có dọn rượu mời tôi uống.

Người đàn-bà nói:

— Đó là phu-quân tôi dặn bảo như vậy, muốn để thết trả lại bà, nếu bà không nhận thì tôi phải đem về nhà may, may xong trả.

Vương-bà nghe nói, tấm tắc khen rằng:

— *Vũ đại-lang* lại biết thế à! Nương-tử đã nói như vậy thì tôi xin tạm nhận.

Vương-bà đứng dậy, lấy thêm tiền mình, rồi đi mua các thứ rượu ngon quả lạ, đem về ăn cần thết đãi. Các độc-giả nên biết rằng đàn-bà ở đời dẫu khôn-ngoan lợi vành đến đâu mà đã có kẻ dụng tình thì mười người cũng đến chín người lỡ mắc vậy.

Lại nói chuyện *Vương-bà* hôm ấy dọn rượu mời người đàn-bà ấy, khi ăn uống xong, lại đem áo ra may mãi mới tác. Đến khi trời đã xế chiều, người đàn-bà cầm áo *Vương-bà* rồi lên về.

Qua ngày thứ ba, khi ăn cơm xong, *Vương-bà* chỉ dinh cho *Vũ đại-lang* đi bán hàng vắng rồi, liền lẻo-sang cửa sau, gọi mà bảo rằng:

— Mới nương-tử sang giúp tôi!

Người đàn-bà ở trên gác đi xuống, vừa đi vừa nói:

— Tôi cũng sắp xong!

Người đàn-bà lại sang phòng *Vương-bà* ở bên cạnh, đem áo ra may. *Vương-bà* ngồi bên pha trà, hai người cùng uống. Bấy giờ vào hồi buổi trưa, *Tây-môn-khánh* đã ăn-mặc chỉnh-tề, giắt sẵn gậm ba lưỡi hợp vụn, đi đến phố *Tứ-thạch*, đứng sẵn trước cửa *Vương-bà*.

Tây-môn-khánh đứng-lặng mà hỏi rằng:

— Sao lâu nay không thấy bà lại chơi?

Vương-bà nghe tiếng hỏi rằng:

— Ai gọi tôi ngoài ấy đó?

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
CÁO TAY
BỌC VÀNG
Máy chắc-chắn,
10 chân kính
Kim đá kim
cổ-điển đẹp nhanh
BÁN TẠI HIỆU:
A. PERROUD (Nhà xanh)
Rue Paul Bert — HANOI
Giá..... 11 $ 50

NHÀ BÀ-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào-chế MONTÉS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đau mỹ mắt, đau mắt, đau đa mang mắt, chảy nước mắt.
Muốn chữa khỏi các bệnh ấy thì nên dùng :

Thuốc Ciella

Giá một lọ: 0$50
Có bán tại : Nhà Ba-chuông, Hanoi

Một cái nguy-hiểm trong xã-hội

Trong lúc bất đầu có mưa bụi này, các bệnh ho, đau mang phổi, nói tóm lại là tất cả các bệnh đau về bộ máy hô-hấp, lại sắp nhiều lắm, vậy cần phải cẩn-thận lắm mới được. Thực thế, bệnh ho không chữa cẩn-thận nguy-hiểm thế nào, tất ai cũng biết. Bệnh lao trong xứ này, nguy-hiểm lắm thay, vì mỗi năm bệnh ấy làm hại hàng vạn con người, bệnh ấy vẫn tinh mà làm hại đó. Muốn tránh khỏi bệnh ấy phải giữ buồng phổi cho mạnh khỏe, thì chỉ có một cách là uống :

Cachets du Docteur Nofal
0$25 một hộp

Mỗi ngày uống hai cachets (trước mỗi bữa cơm uống một cachet) thì thấy kiến hiệu quá kỳ sở vọng.

Nếu phải gió, không chịu được thời tiết ẩm nhẩm, và gió lạnh, chớ có chờ đợi nữa, nên dùng ngay!

Le sirop Nofal Thiocol

Nhiều thầy thuốc khuyên dùng thuốc ấy trị hết hẳn bệnh.
Giá tiền là 0$90.
Hai thứ thuốc ấy ở hiệu CHASSAGNE, Phố Paul Bert có bán.
Muốn hỏi điều gì hiệu ấy cũng sẵn lòng chỉ bảo cho.

Agents d'Annonces en Europe
POUR LE
« TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN »
Sté Mutuelle de Publicité
14, Rue Rougemont, PARIS (IXe)

NHÀ BÀ-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào-chế MONTÉS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế toàn bằng chất: Santalol
chất : Salol
và chất: Urotropine

Giá 1$30 một hộp

Việt-Nam bảo-anh hội. — *Đại Hội đồng thường-niên.* — Kỳ Đại-hội đồng mới rồi, họp ngày 7 tháng hai tây năm 1925, có đủ thể bản định số được, vì không đủ số hội-viên để họp với điều-lệ hội, vào ngày thứ mười lăm (Art. XV), vậy Hội-đồng quản-trị xin kính mời quí-ông quí-bà đến ngày thứ sáu 20 tháng hai tây này, tức là ngày 28 tháng giêng ta hồi 6 giờ chiều, đến họp đại hội-đồng thường-niên, tại nhà công-quán hội Kha-trí Tiến-đức, phố hàng Trống, để bàn việc hội cho được hoàn-toàn.

Lời bàn-tính tại Đại-hội đồng kỳ ra sau này :

1° — Tờ trình của quan chánh trưởng-hội ;
2° — Duyệt-y sổ chi thu trong năm 1924.
3. — Làm sổ dự toán năm 1925.
4° — Bầu lại Hội đồng quản-trị.
5° — Việc vặt.

Nay kính mời.
Hội-đồng quản-trị.

Vì sao mà tự tử ? — Trưa hôm mồng 6, cậu Nguyễn-v-Than 15 tuổi, học-trò nhà ở số 45 phố Phúc-kiến, không biết vì sao lấy dao nhọn chọc cửa cổ tự tử, trong khi cậu đang thi-hành cái tuồ-đoạn liều đó thì người nhà biết bỏ hoàn liền rồi đem vào nhà thương phục thuốc, thương-tích không lấy gì làm nặng lắm. Ô hay ! cậu nay mới 15 tuổi, thì trẻ thơ kia đã tội tình gì ? can nỗ gì ? mất ức gì mà cũng toan liều cùng tước oan oan nghiệt ?

Ăn cắp vải. — Ng-v-Chai 28 tuổi lính khán-hô, vào tiệm Gò đa chực mua ít vải để may áo song mèo thăm bề thấy... Chai liền thò hai lăm vải đặt bọc, để dâu người bán hàng ở đấy biết, nên Chai đã phải giả cả hai lăm hàng và đã bị dẫn vào sở Cảm.

AUTOS D'OCCASION

Studebaker 6 cylindres. 18 HP 1.600 $
Citroën torpédo..... 10 HP 1.200 $
Fiat — ..... 10 HP 400 $

S'adresser à l'Usine Electrique.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Bệnh đậu mùa. — Bên đậu mùa tiêm lác-đác từ tháng chạp ta mà xem ra dạo này lại thịnh lắm, vậy sở phòng bệnh tật của thành-phố nên chú ý bảo hộ cho dân-gian kịp ngày đi, chứ còn đợi đến bao giờ ?

* * *

Ngày 5 vừa rồi vào hồi 9 giờ sáng ở bên cạnh nhà máy gạo Indochinoise ở Hạ lý lại có một cái xác đứa con gái độ 3 tháng chết vì bệnh đậu mùa mà cha mẹ sợ phải khai báo rẫy ra nên nhẫn tâm ném xác con ở đó. Sở Cảm phải người lại khám xét xong đã cho đưa vào nhà xác và còn đương cho người đi dò xem là con cái nhà nào.

NAM-ĐỊNH

Duyên chị phúc cho em. — Mới đây ở một làng kia về hạt Nam-trực, có chuyện điên đảo về sự hôn-nhân, sự éo le ấy không ai nhiều vì lẽ gì.

Số là có một ông cũng là mất vợ cựu trong làng, còn hai người con gái lớn chưa có chồng, nhưng còn cao treo giá ngọc, giường ông muốn kén rể hiền, chỉ vì nỗi lắm lộn vàng thau chưa tìm được ai là người xứng đáng.

Tháng chạp vừa rồi, có một chàng đến xin để cũng có nhờn kết tóc xe tơ, ý chừng cũng lo nỗi hoa thì măng lưa, nên ông nhận lời ngay.

Mấy hôm sau nhà giai xin cưới, ông cũng cho. Nhưng gần đến ngày làm lễ cưới, không hiểu vì đâu ông lại không bằng lòng. Nhà giai xuống hỏi vì lẽ gì, ông trả lời là không được tuổi và có không bằng lòng. Ông lại bảo con chị thì quyết không gả, có con em bé, thuận thì cho, nếu không thì việc ấy hoãn; cũng là phận nài duyên kém, cũng là mảnh chậy rượt mềm cho sao ? Nhà giai đã trở đến lễ và tiền bạc rồi cũng phải miễn cưỡng mà bằng lòng vậy, ngày cưới cũng theo như ngày đã định.

Nghe đâu sự này tuy thân-nghịch chú rể mới biết, chưa hiểu về sau làm sao ? Lấy lý thay đạo, nước đời điện đảo cũng kỳ thật.

THÁI-BÌNH C. lại cảo

Ân thưởng. — Quan cố tổng-đốc Trần-đình-Lượng ở xã Luật-trung vì khi trước có nhiều công lao, Nay quí phu-nhân mông sắc ban kim hội và hai công-tử là MM. Trần-đình-Trung, Trần-đình-Trọng, đều được ân ban kim khánh cả. Thực là một cái ân điển lớn có vậy.

N. T. lại cảo

VIỆC KINH-ĐÔ

Thi tham-tá. — Kỳ thi tham-tá tại tòa Khâm-sứ, kỳ vấn đáp vừa rồi đây có ba ông dự thi thì nay đã tuyển được hai ông là ông Ng-h-ơ, và ông Là-thanh-Cảnh.

Đậm cỏ tự tử vì cờ bạc. — Ở trong thành nơi Tà-tam có một ông già kia tuổi quá năm mươi mà xưa nay vẫn sinh nhai về nghề cờ bạc. Nghe đâu ông chỉ có một đứa con trai cũng bởi thua cờ đại bạc mà phải bỏ nhà đi xa xứ, lêu lổng lên trận Lào mà làm ăn, rồi lại cũng bởi thua khiếp-p lí trở về nhà lại mang theo mối cờ bạc mà về, vì thế mà con con lo rầy nhau rồi người con tức giận đi treo cổ tự tử mà chết. Được ít lâu thì ông già này cũng vì cảnh đó cảnh đen tiền của đã sạch sành sanh hết lại gặp khi năm hết tết tới đã túng bấn lại ốm đau thì ông đã đêm ngày rầu rĩ bực bội đến ngày 5 février thì ông lấy dao đâm bụng để chết cho rồi, thì người nhà đã biết ngay liền đem lên nhà thương bộc thuốc, về thương khá nặng chẳng hay cứu có được không.

Ấy đó, cũng vì cờ bạc mà chết con nhà ấy đến bỉ rồi ro thiệt hại như thế, những kẻ làm mê cờ bạc xin hãy coi đó mà làm gương.

VIỆC TRUNG-KỲ

VINH

Lòng thật thà ít có. — Tối thứ bảy vừa rồi có một người vào một hiệu Khách mua một gói thuốc lá, đưa ra một tờ giấy bạc, cứ tưởng là giấy 1 đồng, không lấy bốn tờ giấy một mà người tài-phú đưa trả. Giữa lúc khách mua hàng đông, người tài-phú cũng không để ý đến món tiền ấy. Khi khách mua hàng về cả thấy bốn tờ giấy liền gói kỹ lưỡng bỏ vào ngăn kéo. Cách hai giờ sau người ấy về nhà mới nhớ ra rằng thật tờ giấy của mình năm đồng, chứ không phải giấy một, vội vàng đi đến hiệu ấy hỏi thì người tài-phú vui vẻ đưa trả lại ngay. Lòng thực thà như thế thực là ít có lắm vậy.

Mme B. lại cảo

TOURANE

Các ngạch thuế xe. — Kể từ đầu năm 1925, những xe có ở trong thành-phố như là: xe ô-tô, xe mô-tô, xe máy đạp, xe sức vật kéo, xe tay, v. v. không hạn là của ai, người nước nào, dầu phải đóng một thứ thuế đồng niên, gọi là « vật của mình » (Possession) định hạng như sau này: (kể những xe riêng không dùng cho thuê mướn.)

Xe ô-tô từ 16 mã-lực trở lên	15 $ 00
Không dầy 10 mã-lực	10. 00
Xe mô-tô	5. 00
Xe máy đạp	1. 00
Xe ngựa, thứ 4 bánh	12. 00
Xe ngựa, thứ 2 bánh	5. 00
Xe vận-tải, hoặc xúc vật kéo hay là đẩy tay:	
Xe vận-tải thứ 4 bánh	5. 00
Xe vận-tải thứ 2 bánh	3. 00
Xe tay bánh cao su	2. 00
Xe tay bánh sắt	0. 50

Các chủ có xe, cứ lệ mỗi năm đến ngày 15 janvier phải khai một lần tại tòa Đốc-lý; ai mới sắm xe, hễ được 15 ngày thì phải khai, nếu ai ẩn lậu hoặc là khai gian thì sẽ phải chịu tiền phạt gia-bội.

Lệ đóng thuế buộc phải đóng trọn một lần.

Những xe thuộc về của công thì khỏi đóng thuế; các viên chức được phép sắm xe để dùng vào việc quan mà có được lãnh tiền phụ-cấp thì cũng phải đóng thuế.

Sự đánh thuế xe có là một điều tất nhiên phải có, vì số xe mỗi ngày một đông, thì đường sá lại càng hay hư-hỏng phải tu bổ nhiều; vậy nên chiếu theo lời ban của hội-đồng thành-phố năm ngoái, quan Khâm-sứ Trung-kỳ đã [illegible] bắt đầu từ ngày 1er janvier 1925.

Việc Nam-kỳ

VĨNH-LONG

Vô ý giết cha. — Có tên Ng-v-Mang người ở hạt Châu-đốc mới rồi bị giải đến tòa Vĩnh-long về tội vô ý giết cha.

Nguyên do cái thảm kịch này là tên Mang đang ngồi rình kẻ trộm, lúc ấy cha nó cũng đi rình, phải lúc trời tối, cha không thấy con mà con cũng không biết cha, vì mấy hôm trước đây có kẻ trộm rình nhà nên tối ấy cha con mới đi rình bắt kẻ trộm, không dè lâu lâu xảy ra rủi ro đến thế.

Khi Mang thấy cha lom xom đi thì ngỡ là kẻ trộm nên thích cho một chiếu rất mạnh, khi ngã xuống trí hô lên thì người nhà thắp đèn bưng ra coi, thì than ôi, cái thây nằm chết đó lại không phải là kẻ chực đào tường khoét vách vào ăn trộm mà lại chính là cha mình. Sự đã rồi biết làm thế nào cho đặng, chỉ vật mình lăn khóc mà trách mình vô ý làm nên tội ác tày trời.

Việc này chưa rõ toà xử ra sao.

Cần người làm việc

Cần người làm thông-ngôn và cai thông-minh, có nghị-lực nói được tiếng Pháp, có thể coi thợ được, hay có thể nhận làm khoán, làm công các công-việc mỏ, xây, đắt đất, đào đất, đẵn gỗ hòa xa, các công việc thợ mộc, thợ sắt, thợ điện, thợ rèn.
Viết thư đến số than Vông-Bí, gửi cả các giấy chứng-chỉ đến.

5101

子獅號正泰金茶名

Kính trình quí-khách

Từ xưa đến nay, quý-khách đã có lòng yêu, xin nhận rõ cho rằng hiệu chè KIM-THÁI chúng tôi, chế ra các thứ chè rất ngon, lấy ở cái Vũ-diên.

Bản-hiệu bán các thứ chè, rất ngon rất quý, cánh xinh nước đẹp, hương đậm màu thanh, trong những khi biếu lễ, thì thật là nhã nhặn, Bản-hiệu có bán nhiều thứ rất ngon: như là Sư-tử, Bạt-hồng-đào, Chinh-tiên-đặc-chủng, bạch kế quan, Mỹ-tây-thi, Chè chung trí vương, Ngọc-quan-âm, Lan-sâu chúng, vân vân.

Vậy các quý-khách đã quen giọng chè của bản-hiệu từ nay không cần phải nói nhiều. Xin các ngài chiếu cố.

Nay kính cáo.

KIM-THÁI

HANOI: Số nhà 3, Phố hàng Ngang, Téléphone 480.
HAIPHONG: Số nhà 140, Phố Khách, Téléphone 272.

3101

HÔTEL DE FRANCE
28, Boulevard Rollandes Hanoi

Kính trình các quí-khách annam biết cho rằng, bản giờ bản-hiệu cũng có một phòng ăn riêng rất sạch sẽ lịch sự để các ngài dùng.

* Giá buồng cho thuê có từ hạng 1 p. trở lên, cơm mỗi bữa 1$.

Cuộc số số về việc lập Đài kỷ-niệm các trận vong-chiến-sĩ

Chiếu theo nghị-định quan Thống-sứ Bắc-kỳ ngày 23 Septembre 1924

Kỳ mở sổ ngày 1er Mai 1925

TẤM VẠN PHIẾU 1 $

1 lô.	10.000 $ 00
2 lô.	5.000. 00
5 lô.	1.000. 00
10 lô.	500. 00
160 lô.	100. 00

Từ nay trở đi ai muốn mua các phiếu cứ đến tòa Đốc-lý, các nhà băng, những nhà buôn to trong thành-phố và các tòa Sứ các tỉnh ở Bắc-kỳ đều có bán cả.

* Chỉ mất có 1 đồng, mà may ra được những 10.000 đồng.

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ ba 10 Février 1925
(mười lăm tháng giêng)
TRẢI DUYÊN KHÔN ÉP

Dép cháu, mẹ khuyên con,
Kiên trình giữ được vẹn tròn là may.

Tối thứ tư 11 février 1925
(mười chín tháng giêng)
ĐỨC MẪU-THOÁI

Nhiều các bà, các cô ước ao rằng bản-hội diễn lại tích hát « ĐỨC-MẪU THOÁI » và tích « ĐỨC BÀ THƯỢNG-NGÀN ». Vậy nhân nay có đào mới bản-hội xin tình ý mà để lại tối hôm nay tích « ĐỨC MẪU THOÁI » và đến tối thứ bảy (22 tháng giêng) tích « ĐỨC BÀ THƯỢNG-NGÀN ».

Xin cứ vai đào mới ra đóng vai chính trong hai tích hát này.

Lời than câu vẫn rất là não nùng, ai oán.

Xin lấy vé trước kẻo hết.

TẠI CUỘC ĐẤU-XẢO NEW-YORK

Máy lưu-thanh CHARMOPHONE, là thứ máy lưu-thanh mỹ-thuật, được tôn vào bực ngoại-hạng.

Bán tại: Hiệu SPORTING-PHOTO, Hà-nội

CÁO-BẠCH

Mấy lời bá cáo gần xa,
Dịp này nông-vụ các nhà vừa xong ;
Làm trai há lẽ ngồi không,
Cũng nên kiếm việc để dùng tri tiêu ;
Bằng Danh về hội Đông-triều,
Mỏ than khai đã bao nhiêu năm rồi ;
Mỏ mang cũng lắm thợ thuyền,
Nhà thương sẵn thuốc cho người về-
Cửa nhà rộng rãi rang rinh [sinh ;
Khẩn cầu sẵn có miễn đình đôi nơi ;
Nước ăn nhờ có máy hơi,
Ống truyền tuôn chảy đến nơi cạnh [nhà ;
Trò vui có sĩ-nê-ma,
Chớp cho hàng phố các nhà xem không ;
Có trường quốc-ngữ phổ-thông,
Đặt tiền ấy giáo dạy nhi-đồng sớm trưa ;
Bàn buôn hàng hóa có thừa,
Chợ bày đồng đúc tàu đưa ra vào ;
Việc làm công xá cũng cao,
Ước ngày chứng độ năm sáu trở lên ;
Đỡ đần nước có chủ quyền,
Giữ gìn công chính giáp bên đồng-
Cu c đua mở sổ vui sao, [bào ;
May ai dự tráng lính vào đồ chơi ;
Chẳng là những thế mà thôi,
Hòa bỏng lại thuở gạo người làm ăn ;
Hội tư cấp chủ đứng đầu,
Công-ngân cốt để giúp nhau lúc cùng ;
Họ tên minh ấm mấy đồng,
Biên vào trong sổ để dùng làm gai ;
Xiện chơ lúc ở lúc đi,
Hình này tức cũng thể tùy thân đây ;
Mấy lời biện bạch trên này,
Toàn là sự thực lỗ bày dám sai ;
Dám xin liệt-quí tôn thai,
Rủ lòng quang cố khuyến người đàn
Bấy nhiêu thử một lần xem. [em.

Mỏ Bằng-Danh, đồn Uông-bí, tháng một năm Giáp-tí

Rượu bổ-đào:

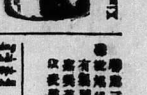
„TONIQUE TONKINOIS
Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc về những hình lạ, làm trẻ-con cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem tiếp ở trang thứ 8 nhiều lắm!

Ngày mồng 7 tháng năm, năm-hiệu Khải-định thứ ba, tên Nguyễn phụng lệnh chỉ phê rằng :
Chiếu nay đại được chứng cần MONTÉS tại tỉnh Hà-đông một thứ rượu bổ để tăng ngự dụng qua rất hay, đáng nên gia thưởng, truyền lục phê thị gửi cho quí được phòng chế-tạng để tỏ thành-ý.
Khâm thử.

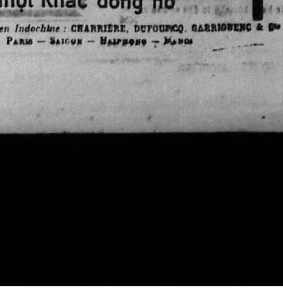
Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả ! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được ! *Giá bán rất rẻ : 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÉS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

Rượu hiệu DUBONNET
Rượu bổ và dưỡng lấp sức lực lại

Trong gia tộc
giờ uống rượu
DUBONNET
thì trước giờ ăn
cơm một Khắc đồng hồ

Agents généraux en Indochine : CHARRIÈRE, DUFOURCQ, GARRIGUENC & Cie
PARIS — SAIGON — HAIPHONG — HANOI

yếu đuối vàng vọt

GÂY MÒN

Thuốc SIROP DESCHIENS có huyết bổ

Làm cho đang tức tuần men, ấy là một vị thuốc của nhà Lương y trứ danh. Thuốc nổi tiếng hoàn toàn bổ tiêu su cao thứ thuốc cơ tinh xảo. - Các nhà thương tại thành Paris đều dùng nó. Tiêu thụ tại Paris : DESCHIERS, 6 đường Pont-Neuf và các nhà bán thuốc.

PHÀM,

Thứ chè tốt thời quanh năm uống lúc nào cũng thơm ngon. Thường tầm hạng chè chỉ vào độ đầu xuân thì uống được, tí lâu thì nhạt nhẽo. Đấy là hạng chè già lã cho nên gìn giữ đến thế nào cũng không tránh khỏi được sự biến động.

NHƯ,

Mua được hạng chè chính hiệu NINH-THÁI thời quanh năm lúc nào cũng ngon thơm. Vậy quí-khách muốn tránh sự biến động ấy xin chực tiếp quá bộ chiếu cố

NINH-THÁI HIỆU

số 19, phố hàng Ngang Hanoi
số 113, phố Khách Haiphong
số 73, phố hàng Trống Nam-định
Kính cáo

Cứu bệnh phùng y

Tên tôi là Nguyễn-văn-Điển ở xã Quỳnh-chân, huyện Duy-tiên, tỉnh Hà-nam, tôi bị chứng ho xuyễn đã 20 năm, thân-thể suy-nhược, uống aã nhiều thuốc, đồn đâu có thầy hay cũng tìm, mà bệnh không được khỏi. Tưởng là phế tật. May tôi xem quảng-cáo thấy hiệu « Tam-Tinh-Y-Quán » đồn rằng có thầy thuốc hay, chữa đủ các bệnh cho nên tôi mua thử 1 hộp 1$00 uống thấy bớt, sau uống đến 3 hòm mỗi hòm 5$00 thì khỏi ngay. Thân thể tôi mới được khang cường như cũ. Ân ấy không gì báo đền được.

Vậy có mấy hàng chữ để tỏ chút lòng cảm ơn.

HIỆU TAM-TÌNH-Y-TÔN
Phố hàng giầu. số 35, tỉnh Nam-định

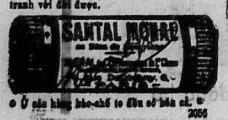
Có bán thuốc chữa 5-phiện, ai nặng đến đâu uống cũng khỏi, nếu vào người khỏe mà không một nhọc.

THUỐC LẬU (SANTAL MONAL)

Sự nóng buốt ở bệnh lậu thường hay làm cho đau đớn ở trong đường tiểu-tiện, bàng quang, quí-thận và làm cho mụn mọc lên ở các cơ-quan ấy nữa. Vậy thì thực là khó chữa cái bệnh nóng buốt mà đã liều nhiễm vào các cơ-quan ấy, song dùng thuốc *Santal Monal* thì thực là dễ khỏi, vì thuốc này điều-trị ở trong, khi uống vào thì làm lẫn với nước tiểu mà thành ra xanh và rửa rảy những vật ban đã sinh ra bởi sự nóng buốt.

Khi mới bắt đầu có mủ mà dùng ngay thuốc *Santal Monal* thì hết đau đớn, bớt sưng, hết buốt, và không còn tăng bệnh lên được nữa. Phải nên biết rằng vì sự nóng buốt thường hay sinh ra đau ngược-hành, bàng quang, quí-thận, và chuyển sang các cơ quan khác mà có thể sinh ra bệnh nặng được. Thực như vậy, cái sự nóng buốt ấy lại còn chuyển sang chứng-huyết, lên sang qua thận mà sau lại chạy lên đến tâm can tỳ phế được nữa.

Vậy thì khi mới bắt đầu có mủ phải nên cấp mà chữa ngay bằng thuốc *Santal Monal*, như thế mới có thể khỏi hẳn được, mà không hại gì đến các khí-huyết cả, và mới có thể cạnh tranh với Tây được.

Ở các hàng bào-chế to đều có bán cả.

2056

Parfumerie de Luxe
L. MAYENCE & Cie
3, Rue Tronchet, PARIS
10, 11, 13, Lodge Rd. LONDRES

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, hơi tiết thay đổi, thường gây nên bệnh giịp.

Mắc bệnh giịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh giịp, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

PHẢI DÙNG THUỐC BỔ VÀ TRỊ ĐÁM
THIẾT HIỆU LÀ
ELIXIR TONIQUE ANTIGLAIREUX
Của ông Docteur P. GUINAUD

Tô tiên truyền cho ông Docteur P. GUINAUD có chế dược vị quí thuốc ELIXIR TONIQUE ANTIGLAIREUX này làm thành ra hoàn toàn thuốc bổ, đem dùng TỲ VỊ, dưỡng THẦN KHÍ, HUYẾT CẢM ĐỜM ĐÌNH, MỞ VÒ ĐÀ, BỔ CHÍNH NƯỚC, ĐÌNH KHÍ, BỔ HỒI, ĐỘNG GÂN, CHẾ CHỐC, HOẠT ĐÀ, SÁT TRÙNG, có THÔNG ĐẠI TIỆN ĐƯỢC.

Ông là một thứ THUỐC BỔ có thể làm cho NGƯỜI ĐÀ TỈNH NGHỈ, không bịnh gì cũng BỔ ĐƯỢC là PHÉP THẦN DIỆU, bổ hay lắm.

Bổ là thuốc bổ đem nó vào trong người ta thì nó làm cho người ta được mạnh khỏe, chớ không phải như thuốc bổ khác mà làm cho người ta phải nóng nảy, khó chịu.

THUỐC BỔ

Đến trong mỗi ve thuốc đều có dán nhãn hiệu của ông Docteur P. GUINAUD chế thuốc và có chữ ký của người bán hàng ở trong.

Bán tại các hiệu thuốc Tây và các hiệu tạp hóa.

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

SẮP MỞ
Ba
PACHOD Frères & Cie LYON

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trẻ con thường hay đi tháo, ho giật gân, mụn nhọt, sốt, nổi mẩn, muốn trị các bệnh ấy cho trẻ con thì nên dùng :

Reinette Duval

Thuốc nhuận tràng, chế bằng nước quả táo (pommes) và các thứ quả khác nữa.

Mỗi lọ : 0$90

Có bán tại : Nhà Ba-chuông, Hanoi

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rức, xưng da dày, đau dạ dày, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

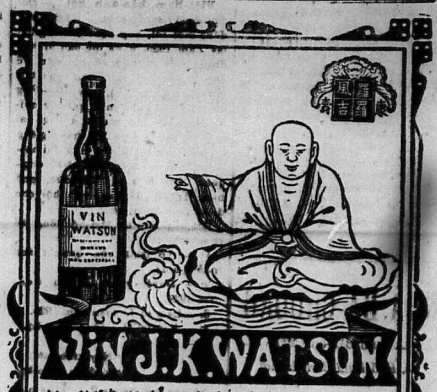
Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Trodigestif

có các chất Pancréatine, Diastase

Giá mỗi chai : 1$40

Có bán tại : Nhà Ba-chuông, Hanoi

VIN J.K. WATSON

Là một thứ rượu bổ mạnh nhất, vì cái phép chế rượu ấy bảo-cửu đã lâu năm, mà cái cách chế rượu ấy lại rất là tinh-vi cẩn-thận.

Mỗi khi thân-thể cần phải dùng chai bổ thật mạnh, dùng rượu ấy tất là hiệu-nghiệm mà chóng được hiệu-nghiệm.

huyết suy, bệnh cần suy, bệnh giịp, bệnh ngã nước, v. v.

Một cốc li-cơ. Uống hai mươi phút trước hai bữa ăn chính.

HIỆU BÀO-CHẾ CHASSAGNE
59, Phố Paul-Bert. — HANOI

Hỏi mua một lọ con làm mẫu 0$40

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ
酒補

J. BLANC (*tốt nhất hạng bào-chế*)
Ông L. BLANC (*người nối nghiệp*)
HANOI (Bắc-kỳ)
chế ra

Giá bán 2$40 một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con
每晚午各喫飯前各吸喉嚨緊緊

Bán tại : Hiệu Bào-chế J. BLANC
31, phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi

MUỐN BÁN:

Một chiếc ô-tô hiệu Berliet, 12 mã-lực, bảy tám chỗ ngồi. Còn mới nguyên — Nhiều đồ chữa, lốp ruột mới.

Giá tiền : 1.700 $

HỎI TẠI :
GARAGE BOBILLOT, 7, Boulevard Bobillot, Hanoi

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

Phố Paul Bert, phố Đồng-Khánh và phố Rollandes
HANOI

Bán rao hàng tại gian bán đồ dùng trong nhà

Siêu đun bằng aluminium đánh bóng, hình chóp nón có mỏ, có quai bằng osier.	18 fr. 50
Xoong bằng aluminium đánh bóng, cán mạ thiếc, đường kính 12 c/m.	8 fr. 50
Đĩa tròn để trứng, aluminium đánh bóng có quai, 16 c/m.	5 fr. 00
Poëlon bằng aluminium đánh bóng, hình phễu, cán bằng gỗ sơn, vung có núm, 10 c/m	7 fr. 50
Ấm cà-phê hình chóp nón, men trắng, pha được 8 chén.	84 fr. 00
Năm cái xoong, men nâu. Một bộ từ 12 đến 20 cái.	39 fr. 50
Ấm cà-phê pha một chén, đồng mạ kền, thủy-tinh 1/2 cristal.	12 fr. 00
Bi-đông sắt tây, có giây sắt, hai lít.	7 fr. 50

RƯỢU CỦA ÔNG CÓ DANH TIẾNG LAROCHE CHẾ RA HIỆU LÀ

QUINA-LAROCHE

THUỐC UỐNG BỔ TANG PHỦ VÀ TRỊ BỊNH RẤT CHẾ RA BỞI CÂY THUỐC QUINQUINA

CÁCH DÙNG

GOMAR VÀ CÔNG-TY

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)